

на даже отъ Симеоновата и Самуилова България. Не са минѣхъ нѣколко десетолѣтія подиръ смъртъта на този Господарь, и построенното отъ него политическо здание наченѣ да сѣ събарѣхъ, и този пѣтъ, отъ силата на собственната си тежина, отъ вжтрѣшныѣ безредицы, отъ борбата на партіиѣ, отъ болѣрскыѣ смутове, които оставяхъ страната безъ защита не само срѣщо единъ организиранъ врагъ, но даже и предъ четыѣ на ногайскыѣ татары които нѣколко време произволно снесахъ и качахъ разны пришелцы върху престола на Асѣнвцы. Палеологыѣ равнодушно глѣдахъ на тѣзи лека корысть, защото собствениыѣ имъ престолъ болѣзненно скърцаше и са събаряше подъ тѣхъ, и скоро сичката имперія са намѣри заключена въ стѣныѣ на единъ само градъ. Но когато Османлиѣ са утвърдихъ задъ Блкана, тѣмъ не бѣше никакъ трудно и съ единъ ударъ почти можихъ да даджѣ край на 200-годишното съществуванье на второто българско царство.

Нѣкои може да гледжѣ за голѣма злочистина съсыпванье на нашето царство и покореніе на народа ни отъ Османлиѣ. Но то е едно заблужденіе, защото бракосъчетаніе на по-многого българскы царѣ и болѣры съ гъркини отъ Византія, бѣше възникло въ България толкозъ страшна деморализация, щото, въ продълженіе на по-много отъ единъ вѣкъ, постоянно гледамы царьѣ си да са сваљжѣ единъ-другый отъ престола, и, както византійскыѣ императоры да си свършватъ живота чрезъ заточеніе, убійство или отрова! И при този редъ на работыѣ можаше ли са закрѣпи ѿще за много тѣй разглобенното и разставено вече царство, което само по себе си бѣше приготвено нѣкакъ да стане плѣчка на първыя си силенъ домогатель — и то са случило съ нашето царство.